

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

«Затверджено»

Заступник ректора

проф. _____ І.П. Гладкий

« ____ » _____ 2012 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни: **«Регіональна економіка»**
(за вимогами кредитно-модульної системи)
Галузь знань – 0305 «Економіка та підприємництво»
Напрямок підготовки – 6.030509 «Облік і аудит»
Освітньо-кваліфікаційний рівень – «Бакалавр»

Робоча програма складена старшим викладачем кафедри економіки підприємства Лисановою Аллою Митрофанівною на основі освітньо-професійної програми для галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» та навчального плану за напрямом 6.030509 «Облік і аудит», освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр».

Рецензент

доцент кафедри економіки підприємства
кандидат економічних наук, доцент

О.М. Шершенюк

Робоча навчальна програма розглянута та ухвалена на засіданні кафедри економіки підприємства
(протокол № 1 від « 28 » серпня 2012 р.)

Завідувач кафедри економіки підприємства
доктор економічних наук, професор

І.А. Дмитрієв

Схвалено Радою (методичною комісією) ФУБ
(протокол № 1 від « 28 » серпня 2012 р.)

Голова Ради (методичної комісії) ФУБ
доктор економічних наук, професор

І.А. Дмитрієв

«Узгоджено»

Зав. вип. каф. обліку і аудиту

кандидат економічних наук, професор

В.В. Маліков

«_____» _____ р.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(системний змістовний модуль)
Опис навчальної дисципліни
«Регіональна економіка»

Характеристика обсягів підготовки	Характеристика лекційного потоку	Характеристика навчального процесу
Загальний обсяг – 4 кредиту	Галузь знань: 0305 «Економіка та підприємництво»	Навчальний курс – циклу нормативних навчальних дисциплін
Усього годин – 144	Напрямок підготовки – 6.030509 «Облік і аудит»	професійної та практичної підготовки бакалаврів
Усього блоків змістових модулів - 4	Освітньо - кваліфікаційний рівень – «Бакалавр»	Рік підготовки 1-й, 2-й
Один блок змістових модулів – 36 годин	Кількість навчальних груп в потоці – 1	Семестр навчання 2-й, 3-й
Усього змістових модулів – 13		Кількість лекційних годин – 36
Один змістовий модуль 12 годин	Лектор, відповідальний за курс – старший викладач	Практичні і семінарські заняття, годин – 36
Всього аудиторних годин на тиждень – 2 години, (1 лекцій, 1 практичних занять).	Лисанова Алла Митрофанівна	Самостійна робота, годин – 72
		Модульний контроль (модульна контрольна робота)
		Підсумковий контроль (3-й семестр - інтегрований іспит).

2 Мета та завдання

Навчальна дисципліна «Регіональна економіка» відноситься до циклу нормативних навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки бакалаврів за напрямом «Облік і аудит» та професійною спрямованістю на спец. «Облік і аудит».

Предметом навчальної дисципліни є педагогічна адаптована система понять про господарський комплекс України, його галузеву та територіальну структуру.

Мета навчальної дисципліни - підготовка фахівців щодо ефективного розміщення і територіальної організації продуктивних сил України за умов становлення ринкової економіки.

Основні завдання дисципліни полягають у формуванні у студентів сукупності знань, навичок та уявлень у теорії та практиці розміщення продуктивних сил по регіонах України та у ефективному використанні природних, науково-виробничих та людських ресурсів регіональної економічної політики України.

Згідно мети, основні завдання дисципліни полягають у формуванні знань, вмінь та уявлень згідно предмету дисципліни.

Після вивчення дисципліни майбутній бакалавр повинен

Знати :

- предмет, метод і завдання дисципліни;
- закономірності, принципи та фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів;
- економічне районування та територіальна організація продуктивних сил;
- регіон у системі територіального поділу праці;
- сутність, мета і завдання регіональної економічної політики;
- механізм реалізації регіональної економічної політики
- господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах;
- природний та трудоворесурсний потенціал України;
- міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення;
- економіка України як єдність регіональних соціально-економічних проблем;
- економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку;
- міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури;
- фактори сталого розвитку продуктивних сил.

Вміти :

- вирішувати задачі по аналізу розміщення продуктивних сил та рівнів економічного розвитку регіонів країни;
- розробляти стратегічні напрямки регіональної економічної політики;
- класифікувати фактори, що впливають на розвиток продуктивних сил;
- виявляти місце індивіда та його вплив на природний потенціал регіону;
- визначати соціуми у сучасній Україні;
- визначати особливості структури народного господарства України;
- визначати особливості розвитку східного та західного регіонів України.

Мати уявлення :

У подальшому, отримані знання з дисципліни, будуть використані при вивченні фахових дисциплін: економіка праці, стратегія підприємства, планування діяльності підприємства, а також у дипломному проектуванні.

Для підготовки спеціалістів на рівні знань в програмі навчальної дисципліни передбачений цикл лекцій у їх сполученні з СРС.

В лекційному курсі викладання теоретичних матеріалів приводиться досить докладно, супроводжується доказом основних положень, в процесі читання лекцій передбачено застосування проектору LightPro.

Формування рівня вмінь здійснюється з опорою на раніш отримані знання шляхом проведення практичних занять, відпрацьовуються рішення типових задач, видаються індивідуальні завдання для самостійної роботи.

Рівень уявлень студентів досягається у ході їх самостійної роботи з забезпеченням консультації викладача та СРС.

Поточний контроль здійснюється шляхом тестового опитування.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом розрахунку інтегрованої оцінки за підсумками поточного модульного контролю.

3 Зміст навчальної програми

Вступ

Навчальна дисципліна «Регіональна економіка» читається для підготовки бакалаврів в галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво», за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит».

Загальний обсяг дисципліни становить 4 кредити (144 год.), відповідно до чого структура дисципліни складається з наступних елементів: загальна кількість блоків змістових модулів – 4 (один блок змістових модулів – 36 год.); усього змістових модулів – 13 (один змістовий модуль – 11-12 год.).

Зміст дисципліни враховує знання студента попереднього предмету – «Економічна теорія». У подальшому, отримані знання з дисципліни, будуть використані при вивченні таких дисциплін, як «Фінансовий менеджмент», «Фінанси», «Бухгалтерський облік», «Маркетинг», курсовому та дипломному проектуванню.

Формування системи знань студентів з дисципліни «Регіональна економіка» здійснюється шляхом проведення лекцій у їх сполученні з СРС. Самостійна робота студентів здійснюється в поза аудиторний час та складається з вивчення літературних джерел, матеріалу лекцій та практичних занять, виконання практичних завдань.

Поточний контроль здійснюється на лекціях у формі опитування; на практичних заняттях - опитування, діалогу, групового обговорення тематичних питань, самостійної та контрольної роботи; модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль з дисципліни – інтегрований іспит.

БЛОК ЗМІСЛОВИХ МОДУЛІВ (РОЗДІЛ) № 1 **ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ РЕЧОВИХ КОМПОНЕНТІВ** **ПРОДУКТИВНИХ СИЛ**

Змістовий модуль (тема) 1. Предмет, метод і завдання дисципліни

Економічна сутність поняття продуктивних сил. Предмет, мета. Основні задачі дисципліни. Методологічні засади розміщення продуктивних сил. Поняття ойкумени країни. Недоліки ойкумени України на сучасному етапі розвитку. Ойкумена як динамічний процес. Види життєдіяльності: трудова, екстична, споживча та відтворювальна.. Особливості реалізації видів життєдіяльності на сучасному етапі в Україні.

Література: основна: 3, 4, 8, 11; додаткова: 5, 7, 8.

Змістовий модуль (тема) 2. Закономірності, принципи та фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів

Ієрархія закономірностей, принципів та факторів розміщення продуктивних сил.

Закономірності розміщення продуктивних сил як модифікація економічних законів розвитку суспільства.

Рационалізація розміщення продуктивних сил на рівнях народного господарства країни.

Оптимізація розміщення продуктивних сил як засада утворення ефективних важелів взаємодії ієрархії господарства країни.

Принципи розміщення продуктивних сил як керуючі правила організації та управління економікою регіонів країни.

Фактори розміщення продуктивних сил: природні, технічні та технологічні, соціально-демографічні, екологічні та економічні.

Література: основна: 1,2,3,4,8, 11; додаткова: 1, 2, 3, 7.

Змістовий модуль (тема) 3. Економічне районування та територіальна організація продуктивних сил

Впровадження територіально-промислових комплексів. Фактори економіко-географічного положення регіону. Геопросторова продуктивних сил країни, її характеристика та особливості. Економічні, демографічні та природні передумови районування та територіальної організації розміщення продуктивних сил країни.

Література: основна: 1,2,3,5,8, 10; додаткова: 3, 7,8.

БЛОК ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ (РОЗДІЛ) № 2 **ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗПОДІЛ ПРАЦІ**

Змістовий модуль (тема) 4. Регіон у системі територіального поділу праці

Сутність територіального поділу праці у країні. Поняття регіону. Особливості регіонального господарювання. Техніко - економічні показники господарчої діяльності регіонів країни, їх порівняльна характеристика.

Література: основна: 5, 7, 13, 15; додаткова: 18, 23.

Змістовий модуль (тема) 5. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики

Структурний зміст регіональної економічної політики. Особливості регіональної економічної політики та їх вплив на економіку регіонів країни.

Література: основна: 8, 9, 11, 12, 16; додаткова: 17, 19, 20.

Змістовий модуль (тема) 6. Механізм реалізації регіональної економічної політики

Методи реалізації регіональної економічної політики. Управління регіональним розвитком країни. Перспективи управління регіональним розвитком.

Література: основна: 6, 7, 13, 15; додаткова: 19, 23.

БЛОК ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ (РОЗДІЛ) №3. **НАРОДНО-ГОСПОДАРЧИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ ТА ЙОГО ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ**

Змістовий модуль (тема) 7. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах

Поняття господарства. Історичний характер господарства – види господарства. Господарство як динамічний процес.

Ієрархія господарства: світове господарство, господарство країни, господарство окремого бізнесу.

Складові ієрархії світового господарства – світові ринки. Особливості структури світового господарства. Господарство країни як комплексне явище.

Література: основна: 6, 10, 13, 15, 16; додаткова: 23, 24.

Змістовий модуль (тема) 8. Природний та трудовий потенціал України

Природно-ресурсний потенціал як умова життєдіяльності людей. Природні умови країни: рельєф та клімат. Природні ресурси країни: корисні копалини, земельні та водні ресурси, флора та фауна.

Вичерпні та невичерпні природні умови та ресурси. Відтворювальна та не відтворювальна природні умови та ресурси.

Методи оцінки природних ресурсів. Технологічна та економічна оцінка природних ресурсів.

Шляхи ефективного використання природних умов та ресурсів у регіонах країни.

Визначення поняття «трудова ресурси». Характеристика трудових ресурсів: кількісна та якісна. Ієрархічна структура кількісної характеристики трудових ресурсів.

Зайнятість населення України у трудовій сфері. Рівень безробіття по регіонах України. Шляхи ефективного використання трудових ресурсів.

Література: основна: 8, 9, 11, 12, 16; додаткова: 22, 24.

Змістовий модуль (тема) 9. Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення

Поняття народного господарства країни. Структура народного господарства країни. Поняття галузі народного господарства. Особливості галузевої організації народного господарства країни. Види міжгалузевих комплексів та їх вплив на економіку України.

Література: основна: 6, 7, 8, 9, 10, 15, 16; додаткова: 17, 21, 22.

БЛОК ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ (РОЗДІЛ) № 4 **СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНІВ КРАЇНИ**

Змістовий модуль (тема) 10. Економіка України як єдність регіональних соціально - економічних проблем

Визначення поняття системи. Види систем. Особливості функціонування соціально - економічних систем. Регіон у системі соціально - економічних відносин.

Література: основна: 8, 9, 11, 12, 13; додаткова: 18, 20, 22.

Змістовий модуль (тема) 11. Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку

Поняття «науково-технічний прогрес» та його вплив на елементи продуктивних сил країни - речові компоненти та робочу силу.

Взаємозв'язок науково-технічного прогресу із територіальною та галузевою структурою продуктивних сил. Поняття інновацій та їх вплив розвиток продуктивних сил регіонів.

Література:; основна: 6,7,10,13,15; додаткова: 17,20.

Змістовий модуль (тема) 12. Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури

Міжнародний розподіл праці та місце України у міжнародних економічних зв'язках. Проблеми виходу України на світовий ринок господарства. Проблеми інтеграції України в світові структури.

Література: основна: 6, 7, 8, 10, 13, 15; додаткова: 18, 22.

Змістовий модуль (тема) 13. Фактори сталого розвитку продуктивних сил

Методи економічного обґрунтування розміщення продуктивних сил. Використання економіко-математичного модулювання при розміщенні продуктивних сил. Аналіз ефективності розміщення продуктивних сил країни. Аналіз ефективності розміщення продуктивних сил країни. Показники, що узагальнюють розвиток та розміщення продуктивних сил.

Література: основна: 6, 7, 13, 15; додаткова: 17, 19, 21.

4 Розподіл модулів (тем занять) за годинами та кредитами

№ п/ п	Назва теми	Кількість годин за навчальним планом				
		всього, год/кред	аудитор.	лекції	практичні заняття	самост. робота
Заліковий модуль 1. Територіальна організація речових компонентів продуктивних сил						
1	Предмет, метод і завдання дисципліни	11/0,31	5	2	3	6
2	Закономірності, принципи та фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів	13/0,36	7	4	3	6
3	Економічне районування та територіальна організація продуктивних сил	12/0,33	6	3	3	6
Всього по модулю 1		36/1,0	18	9	9	18
Заліковий модуль 2. Територіальний розподіл праці						
4	Регіон у системі територіального поділу праці	11/0,31	5	2	3	6
5	Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики	12/0,33	6	3	3	6
6	Механізм реалізації регіональної економічної політики	13/0,36	7	4	3	6
Всього по модулю 1		36/1,0	18	9	9	18
Заліковий модуль 3. Народно-господарчий комплекс України та його ефективне використання						
7	Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах	13/0,36	7	4	3	6
8	Природний та трудовресурсний потенціал України	11/0,31	5	2	3	6
9	Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення	12/0,33	6	3	3	6
Всього по модулю 3		36/1,0	18	9	9	18
Заліковий модуль 4. Соціально-економічні проблеми регіонів країни						
10	Економіка України як єдність регіональних соціально - економічних проблем	11/0,31	5	2	3	6
11	Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку	8/0,22	4	2	2	4
12	Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури	8/0,22	4	2	2	4
13	Фактори сталого розвитку продуктивних сил	9/0,25	5	3	2	4
Всього по модулю 4		36/1,0	18	9	9	18
Разом		144/4,0	72	36	36	72

5 Система оцінювання навчання студента (залікові модулі)

Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	Обсяг трудовитрат студента (кредитів)	Форма контролю	Шкала оцінювання знань студента (бали)
Перший заліковий модуль за змістовими модулями 1-3	36	1,0	Модульні тестові роботи	(1...100)
Другий заліковий модуль за змістовими модулями 4-6	36	1,0	Модульні тестові роботи	(1...100)
Третій заліковий модуль за змістовими модулями 7-9	36	1,0	Модульні тестові роботи	(1...100)
Четвертий заліковий модуль за змістовими модулями 10-13	36	1,0	Модульні тестові роботи	(1...100)
Інтегрований залік				(1...100)
ЗАГАЛОМ	144	4		

6 Види, форми та методи навчання

Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота студентів згідно табл. 4 «Розподіл змістових модулів», табл. 6 «Тематика (план) практичних занять».

Тематика (план) практичних занять

Номер практичної роботи	Тема практичного заняття	Обсяг аудиторних годин
1	Фактори розвитку продуктивних сил регіонів України. Значимість факторів по степені їх впливу на розвиток продуктивних сил регіонів.	4
2	Регіон у системі територіального розподілу праці. Види територіально-виробничих комплексів, їх характеристика.	4
3	Господарський комплекс України. Характеристика виробничої та невиробничої сфер народного господарства.	4
4	Трансформація господарського комплексу України в ринкових умовах. Форми організації господарства на нижніх рівнях ієрархії.	4
5	Економіка регіонів України. Перспективи розвитку у ринкових умовах.	4
6	Природний потенціал України. Проблеми ефективного використання довкілля.	4
7	Трудоресурсний потенціал України. Проблеми етно-демографії населення України. Характеристика робочої сили.	4
8	Міжнародні економічні зв'язки України . Місце регіонів країни у інтеграції в світові структури.	4
9	Ойкумена України. Фактори сталого розвитку продуктивних сил.	4
Разом		36

7 Система оцінки знань студентів і шкала оцінок*

Оцінка в балах	Оцінка за нац. шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	A	"Відмінно" - теоретичний зміст курсу освоєний цілком , без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	B	"Дуже добре" - теоретичний зміст курсу освоєний цілком , без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79		C	"Добре" - теоретичний зміст курсу освоєний цілком , без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо , усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно	D	"Задовільно" - теоретичний зміст курсу освоєний частково , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66		E	"Посередньо" - теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , багато передбачені програмою навчання навчальні завдання не виконані , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального
35-59	Незадовільно	FX	"Умовно незадовільно" - теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
1-34		F	"Безумовно незадовільно" - теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом).

*Примітка. Згідно з наказом МОН України від 30.12.05 р. № 774 підсумкова оцінка знань з навчальної дисципліни визначається як середньозважена результатів засвоєння окремих залікових модулів в інтервалі (1... 100) балів. Розрахунок здійснюється за формулою

$$B_d = \alpha_1 \cdot B_1 + \alpha_2 \cdot B_2 + \dots + \alpha_n \cdot B_n,$$

де B_i – кількість балів за рівень знань студента i -го залікового модуля;

α_1 - коефіцієнт вагомості кожного залікового модуля.

Підсумкова оцінка трудовитрат студента за освоєння змісту навчальної дисципліни K_d визначається як арифметична сума кредитів за всіма заліковими модулями, що засвоєні (K_i):

$$K_d = \sum_{i=1}^N K_i,$$

де $i = 1 \dots N$ - кількість залікових модулів;

K_i - трудовитрати (в кредитах) на засвоєння залікового модуля.

8 Методичне забезпечення

1.Робоча навчальна програма з дисципліни: «Регіональна економіка» (за вимогами кредитно-модульної системи) за напрямом 6.030509 «Облік і аудит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//portal.khadi.kharkov.ua/](http://portal.khadi.kharkov.ua/)

2.Робочий план з дисципліни «Регіональна економіка» (за вимогами кредитно-модульної системи) за напрямом 6.030509 «Облік і аудит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//portal.khadi.kharkov.ua/](http://portal.khadi.kharkov.ua/)

3.Лисанова А.М., Блага В.В., Кіреєва М.П. Методичні вказівки для контрольних робіт, до курсової роботи, до практичних занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Регіональна економіка» для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//portal.khadi.kharkov.ua/](http://portal.khadi.kharkov.ua/)

9 Література, рекомендована для самостійної роботи студентів

Основна література

1. Н.Д. Прокопенко, Ф.Е. Полонский. Анализ и прогнозирование развития экономики региона. К.: Наукова думка, 2005. – 226 с.
2. В.М. Бородюк. Структурный фактор в развитии экономики Украины.. – К.: Наукова думка, 2004. — 117 с.
3. В.В. Ковалевський та ін. Розміщення продуктивних сил. – К.: Т-во Знання, КОО, 2004. – 351 с.
4. Е.П. Качан. Розміщення продуктивних сил. – Київ: Вища школа, 2005. – 375 с.
5. В.В.Кистанов. Территориальная организация производства. – М.: Эконом, 2004. – 387 с.
6. В.А. Лось. Человек и природа. – М.: Высшая школа, 2003. – 180 с.
7. А.А. Минц. Экономическая оценка природных ресурсов. – М.: Знание, 2002. – 350 с.
8. Н.Н. Некрасов. Региональная экономика. – М.: Экономика, 2002. – 250 с.
9. В.В. Оникненко. Вопросы методологии. и методики исследования трудовых ресурсов. – К.: Наукова думка, 2000. – 230 с.
10. Е.Д. Сипаев. Производственно-территориальные комплексы. – К.: Наукова думка, 2000. – 210 с.
11. О.И. Шаблій. Социально-экономическая география Украины. – К.: Вища школа, 2005. – 450 с.

Додаткова

1. Географічна енциклопедія України. – К.: Українська енциклопедія. Т. 1. – 2001, Т. 2. – 2002, Т. 3. – 2005.
2. А.П. Голиков. Математические методы в географии. – Харьков: Изд-во Харьковского университета, 2005. – 144 с.
3. Ф.Д. Заставный. Совершенствование территориальной организации производительных сил: трения, методы, практика. – Л.: Наука, 2005. – 139 с.
4. Ф.М. Левшин. Мировой рынок: конъюнктура, цены и маркетинг. М.: Международные отношения, 2003. – 260 с.
5. Новицкий П.Т. Население и трудовые ресурсы. – М.: Мисль, 2005. – 350 с.
6. К.П. Овчинников. Международное разделение труда. М.: Международные отношения, 2003. – 304 с.
7. М.М. Паламарчук. Економічна і соціальна географія України. – К.: Т-во Знання, КОО, 2004. – 416 с.
8. В.М. Поповкін. Регіонально-цілісний підхід в економіці. – К.: Наукова думка, 2003. – 210 с.

Розробив

ст.викл кафедри економіки підприємства_____ А.М. Лисанова